

Jaarverslag IVN Apeldoorn 2022

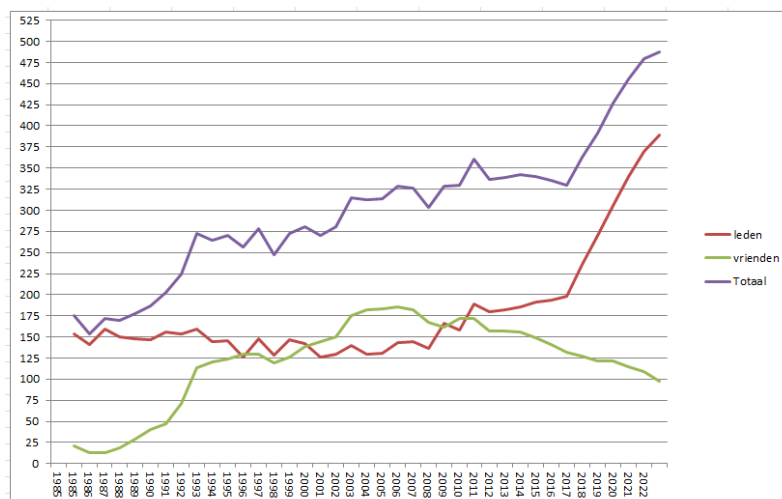
(goedgekeurd in ALV dd. 20-4-2023) Een uitgebreid verslag is op te vragen via het secretariaat.

Algemeen

Begin 2022 konden gelukkig de beperkingen vanwege de Corona-pandemie worden opgeheven. Elkaar 'live' ontmoeten was weer mogelijk. Naast de cursussen konden ook eindelijk de IVN ledencafé worden gehouden. De 3 café's in 2022 waren zeer goed bezocht, mede door de interessante onderwerpen.

IVN-Apeldoorn groeide in 2022 naar 487 leden/vrienden (leden van 370 naar 389 en vrienden van 109 naar 98).

In 2021 is besloten dat we de actieve werving van vrienden (donateurs) beëindigen en alleen nog nieuwe leden werven. Reden: Vrienden dragen niet bij aan de landelijke vereniging, het aantal vrienden neemt af, er melden zich nauwelijks vrienden aan en we willen toe naar een vereniging met uitsluitend (huisgenoot)leden.

Bestuur

Het bestuur coördineert en faciliteert de verschillende werk- en projectgroepen.

- Er werden twee overlegsessies met werkgroep-vertegenwoordigers en twee ledenvergaderingen (ALV) gehouden.
- De vacatures in het bestuur konden worden ingevuld. Helaas werd eind 2022 bekend dat de voorzitter (hopelijk tijdelijk) zijn voorzitterschap moest neerleggen. Peter Wiggers treedt op als waarnemend voorzitter.
- Financieel ging het de afdeling goed. Er waren meer inkomsten en daar stonden minder uitgaven tegenover.
- Het bestuur nam deel aan het Regio-overleg Veluwe, samen met 8 andere IVN-afdelingen in onze regio.
- IVN Apeldoorn is aangesloten bij het Erfgoedplatform Apeldoorn. Regelmatig komen daar projecten uit voort, waar we natuureducatie aan kunnen toevoegen.

Werkgroep publiekscursussen

Er werden 12 cursussen gegeven met in totaal 225 deelnemers.

Over het algemeen is er veel belangstelling voor de cursussen en zijn de deelnemers enthousiast en betrokken. Twee cursussen zijn met een extra dagdeel uitgebreid en er staat een nieuwe cursus voor het eerst op het programma: Telefoonfotografie.

Er zijn verschillende aanvullingen op de cursusteams geweest, voor sommige cursusteams is dringend versterking gevraagd. Zoals de groencursus en de vogelcursussen.

De Vogelcursussen: Roofvogels en Winterwatervogels zijn uitgevoerd in samenwerking met het KNNV Apeldoorn

Bij de Groencursus zijn diverse gastdocenten, zowel van IVN zelf maar ook buiten IVN (gemeente en Bekenstichting, stichting wisent op de Veluwe)

Natuur Gidsen Opleiding (NGO)

In 2022 is de NGO weer volop van start gegaan en zijn er veel activiteiten georganiseerd om de na-effecten van de coronaperiode te verminderen. De NGO bestaat uit 2 gedeelten, om de opleiding toegankelijker te maken en deelnemers en afdeling meer flexibiliteit te geven. NGO-1 is gericht op het verdiepen van de kennis in de natuur. NGO-2 is gericht op vaardigheden in het organiseren en begeleiden van natuureducatie in de praktijk.

In maart is een nieuwe NGO-1 groep gestart. Elke NGO-1 groep heeft 4 bijeenkomsten, volgt cursussen en wordt begeleid bij opdrachten door

een natuurmentor.

Tijdens een werkgroepenavond krijgen de cursisten inzicht in de activiteiten van de werkgroepen en werden snuffelstages gestart. De opdracht studiegebied is afgesloten met enthousiaste presentaties en veel waardering voor de mentoren, die de deelnemers zo intensief hebben begeleid.

Opzet is dat de NGO een lopend proces is met telkens elk jaar nieuwe instroom en doorstroom. In 2022 is, door veel extra activiteiten en improvisatie van alle docenten, mentoren en begeleiders, deze doelstelling gehaald, is het proces weer op de rails en zijn voorwaarden gecreëerd voor goede voortgang in 2023.

Werkgroep Scharrelkids

De werkgroep Scharrelkids telde, per 31 december 2022, 18 gidsen. Er is eind 2021 gekozen voor een nieuwe werkgroep/overlegstructuur. Een kerngroep van drie/vier werkgroepleden (incl. coördinator) richt zich op actualiteit, functioneren van de werkgroep etc. en komt regelmatig bij elkaar. Deze groep heeft een herzien beleidsplan vastgesteld, actuele werkgroep(aan)vragen behandeld en werkte aan overdracht coördinatie in 2023.

Plenaire werkgroep overleggen zijn gericht op inspiratie, deskundigheidsbevordering en ontmoeting.

Alle materialen van de werkgroep werden in de loop van het jaar verhuisd naar een aparte opslagruimte.

De aanvragen van scholen kwam in de loop van het jaar weer op gang. Dat resulteerde vooral in veel Herfstactiviteiten in Natuurpark Berg & Bos. Vanuit het project 'Gezonde Buurt' Staatsliedenkwartier zijn verspreid over het jaar 23 natuurlessen verzorgd voor leerlingen van Emmaschool en Meester Lugtmeijerschool. Voor onderwijskoepel PCBO (25 scholen) werd een pakket Gi-Ga-Groen! samengesteld met groene suggesties voor de viering van het nieuwe schooljaar en de Kinderboekenweek. Het pakket is in de loop van 2022 breed beschikbaar gesteld via de [website Natuurwijzer Apeldoorn](#).

Met de activiteiten van de Scharrelkids bij 68 groepen van 19 scholen en diverse algemene publieksactiviteiten bereikten we 1828 kinderen en daarbij ook nog eens 480 ouders/begeleiders en 70 leerkrachten.

Werkgroep Publieksexcursies

Voor 2022 stonden 12 publieksexcursies op de agenda.

Het werken met online aanmeldingen vooraf is voortgezet, zodat de organisator van de cursus kan inspelen door extra gidsen in te zetten.

Onderwerpen die dit jaar voorbij zijn gekomen:

- Geologie (16 deelnemers)
- Boomklever (onbekend aantal deelnemers)
- Paddenstoelen (12 deelnemers)
- Midhoornblazers/ Uddel (ca 50 deelnemers)
- Hapskamp (ca 60 deelnemers)
- Woudhuis (onbekend aantal deelnemers)
- Zomeravondwandeling Zuidbroek (ca 40 deelnemers)
- Geheimen van het bos (ca 15 deelnemers)
- Wijkwandeling (5 deelnemers)

Er waren 38 wandelingen op aanvraag. De meeste op verzoek van De Cantharel.

De werkgroep heeft een flink aantal NGO studenten opgevangen die een snuffelstage hebben gelopen bij de excursies in oktober, november en december.

Voor wandelingen in Woudhuis (NM), Kroondomeinen, Landgoed De Pol (Voorst) en Berg & Bos moet altijd toestemming worden gevraagd. De organiserende gids vraagt dit aan.

Werkgroep: Venel (Landschapsonderhoud)

In 2022 konden bijna alle geplande werkochtenden doorgaan. Er werd 11x in het landschap gewerkt, waaraan totaal circa 175 mensen meededen, waarvan sommigen regelmatig op de werkochtenden aanwezig zijn. Alleen het sprengen schonen werd door het waterschap afgelast.

Ook in 2022 hebben er via de Stichting Present een paar keer AZC-bewoners met ons meegewerkt

Er is samengewerkt met Staatsbosbeheer, Stichting Landschapsbeheer Gelderland en Accres Apeldoorn B.V. (Landelijke Natuurwerkdag)

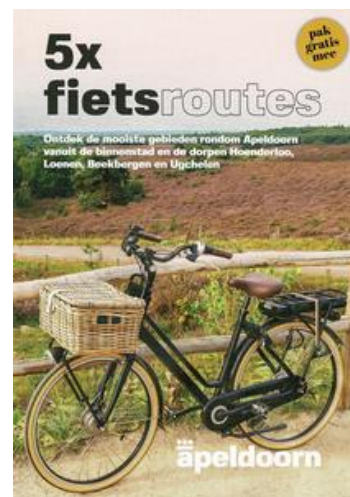
Werkgroep Routes

De werkgroep Routes maakt nieuwe routes, checkt en werkt bestaande routes bij. Dit gebeurt veelal individueel op dag en tijd dat het de leden het best uitkomt. De werkgroep komt ongeveer 2 maandelijks bij elkaar. Opzet van de werkgroep is heel breed en sterk afhankelijk van de mogelijkheden en wensen van de leden.

Het gaat daarbij niet alleen om de route, maar ook om de (natuur en cultuur) informatie die langs de route is te zien. We willen wel dat de routes bijdragen aan het doel van IVN: Mensen betrekken bij natuur. Ze bevatten dus altijd een redelijke hoeveelheid natuurinformatie of prikkels om de natuur te beleven. Het is niet alleen een route die kan

worden gelopen of gefietst.

- Totaal zijn er 69 wandelroutes, 35 fietsroutes en 22 ommetjes beschikbaar. Het merendeel voor volwassenen en gezinnen, maar er zijn ook specifieke routes voor ouderen en kinderen.
- Per eind 2022 zijn er 99 routes gepubliceerd in de IVN Routes app.
- Het aantal downloads in 2022 was ruim 20.000 (2021: 20.000)
- De werkgroep richt zich ook op de recreatiesector. Dat kan door op aanvraag een route te maken tegen onkostenvergoeding die start/eindigt bij een recreatiebedrijf. In 2021 werden 28 routes gesponsord.
- Er zijn folders over de routes van IVN Apeldoorn gemaakt. Deze zijn o.a. beschikbaar bij CODA en kunnen worden neergelegd bij b.v. recreatieondernemers, folderpunten e.d.
- Via het Toeristisch platform Apeldoorn is een boekje met 5 fietsroutes verschenen.
- Op initiatief van IVN Gelderland is een 3 daagse trektocht ontwikkeld.

Natuur in de zorg

We hebben in 2022 een geweldig mooi jaar achter de rug met wisselende activiteiten voor Natuur in de Zorg. Door mond tot mond reclame meer presentaties/activiteiten verzorgd als voorzien. De doelstellingen voor dit jaar zijn ruimschoots gehaald. Er werden 40 presentaties voor 12 zorginstellingen gegeven.

Er is een pilot gedraaid in samenwerking met middelbaar onderwijs voor één op één begeleiding tijdens de activiteit.

Vanuit de gidsopleiding is stage gelopen en feedback gegeven wat mogelijk anders kan.

Er is – naast de zorginstellingen – samengewerkt met de Fruytier School, Campus Woudhuis i.v.m. activiteit zomercamping “De Bonte Koe”

Werkgroep Lezingen

De lezingen zijn bedoeld om een breed publiek met aansprekende onderwerpen bij de natuur te betrekken. De Werkgroep Lezingen heeft voor het jaar 2022 twee successen te melden:

De werving van nieuwe leden voor de werkgroep was succesvol: er kwamen 4 nieuwe enthousiaste leden bij.

De tot tweemaal uitgestelde lezing kon uiteindelijk doorgaan. 14 nov 2022 hield de 87-jarige Jan van Hooff, primatoloog-kenner en emeritus hoogleraar ethologie en sociologie een succesvolle lezing met als titel “Van Reactie naar Emotie, van Reflex naar Besef” voor ruim 260 toehoorders in een uitverkocht auditorium van Apenheul - De Staert.

Werkgroep natuurfotografie

In 2022 heeft de werkgroep de cursus Landschapsfotografie en Macrofotografie in navolging van eerdere jaren gehouden. De cursussen waren ook meteen volgeboekt.

Voor het project ‘De Boomklever’ werd een kleine expositie in het stadhuis opgesteld.

De werkgroep hield enkele excursies voor de eigen leden, waarbij fotografiekennis en vaardigheden worden uitgewisseld en nieuwe vaardigheden worden geoefend en aangeleerd.

Werkgroep Heemtuin

De heemtuin is vrij toegankelijk van april tm oktober. De werkgroep heeft - in het voor- en najaar - wekelijks twee werkochtenden. In totaal 33 dagdelen winteronderhoud uitgevoerd met gemiddeld 4 à 5 leden.

- Er werd assistentie verleend bij VENEL tbv wilgen knotten
- Tellen sleedoornpage eitjes.
- 3x excursie tbv GNL cursisten die meededen.
- Excursie tbv scharrelkidsteam
- Begin maart was er veel stormschade in het wilgenbosje, waardoor veel gesneuvelde bomen (12x) verwijderd moesten worden. Dit gebeurde in samenwerking met de gemeentelijke bomenploeg. Het hout is op rillen gelegd.
- Excursie tbv 16 SK leerlingen van Scholengemeenschap De Heemgaard.

- 2 NGO stagiaires hielpen mee met snoeiwerk en bijenhotel
- Presentatie gegeven via Zoom aan Keenan (USA) ter afsluiting van zijn internationaal afstudeerproject.
- Deelgenomen aan cursus meidoornheg vlechten bij Geldersch Landschap
- Inventarisatie uitgevoerd met 3 personen o.l.v. Joep van Belkom- gemeentelijke ecooog.
- Samen met kunstenaar Valerie van Leersum landschapstypen gefotografeerd en bijbehorende teksten samengesteld t.b.v. natuurkunstproject NS in de stationstunnel.

Projecten

Naast de reguliere activiteiten die door de werkgroepen worden georganiseerd, werkt IVN-Apeldoorn ook aan projecten. Dit zijn activiteiten die niet door een werkgroep kunnen worden uitgevoerd en een eindig karakter hebben.

Groenplan Apeldoorn

Dit project wordt uitgevoerd in samenwerking met de gemeente Apeldoorn en is met een jaar verlengd t/m 2023. IVN Apeldoorn spant zich in om de doelen uit het Uitvoeringsprogramma Groen & Biodiversiteit te realiseren. Dit zijn meer biodiversiteit, meer en beter groen, klimaatadaptatie en meer beleven, bewegen en ontmoeten in het groen.

Dit doet zij door:

- Coördinatie voor natuurparticipatie voor jong en oud
- Een brug slaan tussen gemeente, andere aanbieders en doelgroepen, op gebied van groenparticipatie, om de ecospots te realiseren
- Meebouwen aan het meerjarenplan tot en met 2022 groenparticipatie
- Er is een projectleider aangesteld voor 12 uur per week ten behoeve van jeugdeducatievoor basisscholen.
- Er is een aanbod ontwikkeld ter vergroening van bedrijven terrein Apeldoorn-Noord.

Boomklever project

- De boomklever is gekozen als soort van de stad. Basisschoolkinderen deden mee met een wedstrijd om nestkasten te bouwen en te beschilderen. Vanwege de voorjaarsstormen lukte het maar beperkt om samen met de kinderen de nestkasten in de stad op te hangen.
- Er is een lesbrief-presentatie ontwikkeld en ter beschikking gesteld voor de basis schoolleerlingen van groep 6 en voor iedereen toegankelijk op de IVN-website. Deze is 250 x bekeken op de IVN-website.
- De Boomklever podcast werd 200 keer beluisterd.
- In april vond een speciale boomklever excursieplaats in Woudhuis.
- Er is een fotowedstrijd georganiseerd. De prijsuitreiking werd gedaan door wethouder D. Huijzer. De winnende foto's zijn 6 weken met een toelichtende tekst over het project en boomkleverfoto's van de fotowerkgroep tentoongesteld in het stadskantoor.

Project Parken

Apeldoorn als stad is een groene stad: vele groene oases nodigen de bewoners uit naar buiten te gaan en te wandelen, fietsen, joggen of met de kinderen te spelen. In het Project Parken hebben een aantal IVN-leden de verschillende parken die Apeldoorn rijk is beschreven.

In 2022 kwam het ledenblad Groenvoer met een speciale editie met de titel Ode aan de Parken. Er werden 32 zeer verschillende parken in het zonnetje gezet.

Groene en erfgoed ambtenaren en leden van het Erfgoedplatform ontvingen als nieuwjaarsgeschenk de publicatie vergezeld van een kaart met een groene wens.

Project Herinneringsbomen

Bomen zijn al jaren een onderwerp in de Bomencursus en in verschillende bomenroutes van IVN Apeldoorn. In 2021 werden de verschillende bomenlijstjes opgesteld, samengevoegd tot één lijst en ingedeeld in een aantal rubrieken: Oranjabomen, Bevrijdingsbomen en Bomen ter herdenking van personen of organisaties.

De afdeling Erfgoed hanteert twee uitgangspunten:

1. De boom inclusief verhaal draagt bij aan het Grote verhaal van Apeldoorn.
2. De boom inclusief het verhaal behartigt geen individuele belangen, maar draagt bij aan het algemene verhaal van de ontstaansgeschiedenis van Apeldoorn.

Er werd een lezing gehouden in het Historisch café. Onder het publiek bevonden zich heel wat ambtenaren die zich bezig houden met het Bomenbeleid van de gemeente.

De lezing werd herhaald in het IVN-Ledencafé.

Het is de bedoeling dat de Oranje en Bevrijdingsbomen worden opgenomen in Het Geheugen van Apeldoorn.

Project de Atlas van Apeldoorn

CODA zet jaarlijks een wijk of dorp centraal in De Atlas van Apeldoorn. Samengewerkt wordt met de wijkraad of –

vereniging en de diverse leden van het Erfgoedplatform Apeldoorn. In 2022 stond het dorp Hoog Soeren centraal. In het kader van dit project heeft IVN het Belle Vue fietsboekje Hoog Soeren herzien en opgenomen in de IVN Routes app en gepubliceerd in het begeleidend boekje van de Atlas van Apeldoorn.

Project Biodiversiteit in bermen van stadspark Berg en Bos

In de zomer kon je rondom de vijver in Stadspark Berg en Bos meer te weten komen over de wilde flora die er te vinden is. Al jaren zijn veel bermen in Apeldoorn rijk aan wilde planten soorten.

Gestimuleerd door Martine van Oostveen, ecooloog bij de gemeente Apeldoorn, en in samenwerking met Luuc Timmen van Accres en Wilco Barto, locatiemanager van Berg en Bos, is een wandelroute van 1 km rondom de bosvijver uitgezet. Veertig van de zeventig soorten planten werden van naambordje voorzien en kregen vaak ook nog een bordje met wetenswaardigheden. Twee keer per week werd de route nagelopen om bordjes bij uitgebloeide planten te verzetten.

Deelname in klankbordgroepen

Enkele IVN leden nemen deel aan een klankbord groep van de gemeente over een aanpassing in het landschap. Het betreft: De aanleg van het fietspad Apeldoorn – Epe, Het Wenums beekdal, de Ugchelse beken en Lampenbroek (Klarenbeek). Ook is er overleg rond het park Zuidbroek.

Publiciteit

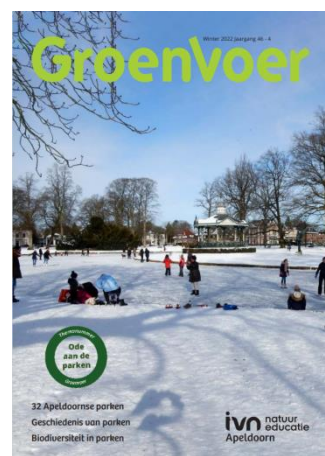
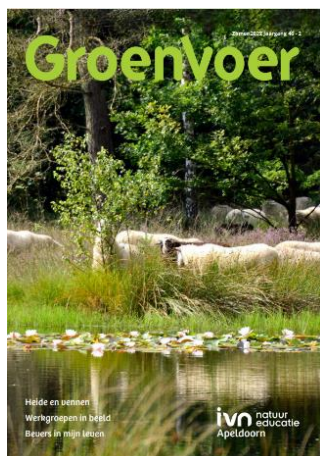
Voor de publiciteit van de afdeling is er een PR Werkgroep die de distributie van de persberichten, de IVN Nieuwsbrief, de website/social media en het afdelingsarchief verzorgt.

- De IVN website van IVN Apeldoorn maakt deel uit van de landelijke IVN website. De site werd ongeveer 58.000x bezocht. Van de afdelingen in Nederland zit IVN Apeldoorn in de top10 van meest bezochte afdelingsites. In 2022/2023 wordt de IVN-website geheel vernieuwd.
- **Social Media:** IVN heeft op **Facebook** ruim 1150 volgers en is ook op **Instagram** (bijna 700 volgers) te vinden. We proberen wekelijks een bericht op social media te plaatsen.
- **IVN nieuwsbrieven:** Via de nieuwsbrief worden de leden op de hoogte te brengen van allerlei natuurgerichte activiteiten van IVN en andere organisaties in de regio en vragen die spelen. De nieuwsbrieven zijn ook op de website beschikbaar.
- **IVN archief:** Hier kunnen leden (statische, veelal inhoudelijke) informatie en foto's plaatsen en ophalen om bij de activiteiten te gebruiken.
- **OnsIVN (intranet):** is beschikbaar vanuit de landelijke vereniging IVN. Het biedt veel mogelijkheden voor actuele uitwisseling en informatie alsmede nieuwe ideeën en ondersteuning.
- **Folders:** Er is een algemene folder met verwijzing naar de IVN website. Verder enkele specifieke flyers over Routes, Jeugdactiviteiten en Natuurgidsenopleiding.

Groenvoer

Groenvoer is een blad voor en door leden, Het komt 4x per jaar uit in full colour en is aan alle leden en vrienden verstuurd/rondgebracht en digitaal op de website te lezen als PDF of als flipbook. In Groenvoer staan activiteiten van IVN-Apeldoorn, inhoudelijke artikelen over de natuur in onze omgeving, over natuurbeleid, een aantal vaste rubrieken zoals reportages, een quiz, op pad met.. , voer voor gidsen, kind en natuur, verenigingsnieuws, een prikbord met gevarieerde nieuwtjes en een activiteitenagenda. Twee bladzijden geven door middel van foto's een beeld van IVN-activiteiten in de voorafgaande maanden.

Promotieteam

In 2022 is aan 1 evenement meegedaan, zijn door het team uitgangspunten en afspraken gemaakt en is een evenementenplanning voor 2023 opgesteld.

De promotiekraam was aanwezig op de bijenmarkt in Uddel. Circa 350 mensen bezochten de kraam.

En tijdens de paddenstoelen dag in Park berg en Bos. De opgezette dieren en andere aan Berg & Bos gerelateerde voorwerpen op de kraam trokken de aandacht. In totaal waren er 350 belangstellenden. Veel bezoekers weten nu hoe zacht het velletje van een mol is.

